

כי הוא ידע תעקמות רב : כג פי עליה הורגנו כל
היום נחשבנו בצאן טבחיה : כד עזרה למה תישן
אדני הקצצה אל תזנח קנצח : כה למה פניך
תסתיר תשפח ענינו ולחצנו : כו פי שחה לעפר
נפישנו דבקה לארץ במינו : כז קומה עזרתה לנו
ופרגנו למען חסדך :

מה א למנצח על ששנים לבני קרח משפיר שיר
ידידות : ב רחש רבי דבר טוב אמר אני

חורגמן : שיר ידיות. שיר אהבים שיר של שנה להם להאביס על הבריות ולהאביס חורגמן
עליהם : (ב) רחש לבי. כך החמיל המסורר בשירו. השריך לבי בקרבי דבר טוב שבחך אחת
ח"ח. רחש. לשון נענוע. וכן כל ל' שירון וריחוש : אומר אני מעשי למלך. השיר הזה
סיסרתי ועשיתי אני אומר למי שהוא הגון למלך שנאמר (משלי ח') כי מלכים ימלכו :

מאיר תהלות

תנים והוא העפר שנתקלל ועפר חאכל ונכנסנו אנו במקומו וזה כי שחה לעפר נפשו שנספס
הזנה שלנו שחה לאכול עפר כחנני וגם דבקה לארץ בטענו כמוהו שנאמר בו על גחוקך
מלך. א"כ קומה עזרתה לנו אם לא למעננו שאין אנו ראוי לכך עשה למען שמך המחולל
במ"ה דבר שנאמר למעני למעני למעני למעני :

מה למנצח על ששנים לבני קרח משכיל שיר ידידות. הכל הסכימו שעל מלך המשיח
מדבר ולפי שהוא דבר טוב לישראל הנקראים ששנים כשונה בין החומים
וכו' וטוב לידיות מלך המשיח שנקרא ידידיה פשם אביו קראו ששנים ושיר ידידות. ולפי
שיש בו דברי חכמה ודעת קראו משכיל כי כן אומר בהרבה שירות המדברות בחכמה ודעת
בכחו אלה הג' מזמורים לבני קרח שזכרו. וג"ל שירי מבין ומשכיל אותם לבני קרח ולהודיע
שיש פה דברי חכמה אחר רחש לבי למה שהלכ מקור החכמה ואמר דבר טוב כי טוב
לישראל הוא ופי' נושא הדרוש ואמר אומר אני מעשי ולא דברי ללמד שאין להבין אלא ממני
שהוא נאה מקיים כמלך המשיח או שלמה בנו ולפי שבינו ובין המשיח זמן רב ולא יוכל
לומר דבריו אליו אם לא ע"י כחב ע"כ פי' כי הלשון המדבר זאת האמירה הוא עם סופר
מהיר כי צעקו המהיר של מלכו של טובש יכתוב דבריו אלה ע"ד קח לך גליון גדול וכתוב
עליו בחרט אנוש למחר שלל כו' פירשתי שם והדברים העתיקים הם אלה. יפיפית מבני
אדם יראה כי ימלאו לו ג' תארים גדולים הא' התחלת הוריו והקב"ה. והב' התחלת הטבעי.
והג' התחלתו הוא עצמו כאו' ג' שמות יש לו לאדם א' שקורין לו אביו ואמו וא' שקורין
לו בני עירו וא' שקורין לו לעצמו אשר השם התחלק לשם העלם ומקרה ושם השאר והם
אלה וכו' לבדו יתפאר האדם הלא הם היופי והקן ויראת ה' וזהו שאמר יפיפית יופי גדול מאד
בית לוי

(ב) רחש. הוא מל' ארמית כי כן ח"א ישראל המים
שרץ ירהשין מיא ריחוש ובהיות שפעם שרץ משפס
אותו הפעלים שהם עומדים ויוצאים יחדיו כן יהיה כאן
פעם רחש נס על הפעילות ותנועות הלכ עצמו נס על
הואל דבר טוב : מהיר. בקי ורעיל לפי שהרעיל
דבר מה עשה מלאכתו במהירות ולא יחסא והיות
מהיר הוא ג"כ המנצח וראוי למסור כזה לאמר
עליו

קצין מחון רב : (כג) עליך. בעבורך : (כד) למה
מישן אדני. יש פסוק בין הישן לה' כי הטינה מזה
טפניית ואין ליהם אזה אל הנורא. וכל כיוצא בה
שנא' בחורה ובנתיאם וכתובים הוא דרך משל ומליצה
וע"ז אמרו חז"ל דברה תורה כלשון בני אדם :
מה (א) שושנים שם כלי הנינוח : משכיל מפורש
נפתחה : ידידות. אהבה :

מַעֲשֵׂי דְמַלְכָּךָ לְשׁוֹנֵי עֵץ סוֹפֵר מְזִיר : ג יִפְסִיתָ
מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חָן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ עַל פִּן בִּרְכָּךָ
אֱלֹהִים לְעוֹלָם : ד חָגוּר חֲרָפָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדָה
וְהוֹדָה : ה וְהוֹדָה צִלַּח רָבֵב עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנוּת
צֶדֶק וְתוֹרָה נִוְרָאוֹת יִמְיִנֶךָ : ו חֲצִיךָ שְׁנוּנִים עֲמִים
תַּחְתִּיךָ יִפְּלוּ בִּרְבֹּב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ : ז בְּסֶאֱךָ אֱלֹהִים
עוֹלָם וָעֶד שֶׁבֶט מִישׁוֹר שֶׁבֶט מַלְכוּתֶךָ : ח אֶהְבֶּתָּ
צֶדֶק וְהִשְׁנֵאתָ רֶשַׁע עַל פִּן מִשְׁחָךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ

לשוני. לח בשירים כעס
סופר מהיר. ראיתי
ציוורו של רבי משה
הדרשן מהיר בלשון ערבי
בקי: (ג) יפסית מבני
אדם. העים קין במלכת
חיי שעה. למה לפי שהולך
מן בשפחותיך להורות
בהלכה: הולך נשפך.
כמו ללקח (שמות ל"ח)
וילוק שמן (ויקרא ב'):
על כן צדק. כמו

שנאמר ה' עז לעמו יתן ומה שכתב ה' יצרך את עמו בשלום (לעיל כ"ט): (ד) חגור חרבך
על ירך. להלחם מלחמה של תורה והוא הודך והוא הדרך: (ה) על דבר אמת. להורות
כדא ובהתנהג בעניות לרק: ופורך. התורה ודבר האמת והעוסק בה. היא תורה אומך
הכסיסי המלחמה לעשות ימין נוראות. לפי שהזכיר תלמוד תורה בל' מלחמה טפל בו
לשון ימין המיומנת להלחם. כלומר הסדר להלחם ביר ימין: (ו) חציך שנונים וגו' בלב
אויבי המלך. שנונים דאישיו"ן בלעז. והרי זה מקרא גסורם מלינו שהתלמידים קרוין
חלים שנאמר כחלים ביד גבור כן בני הנעורים (לקמן קכ"ו). ותלמידי חכמים המווינים
בהלכה קרוים אויבים זה לזה לפי שעה שנאמר לא יבואו כי ידברו את אויבים בשער
(שם): עמים תחתוך יפלו. בשכר התורה יפלו עמים של עכו"ם תחתיהם של ישראל:
(ז) כסאך אלהים. כסאך שר ושופט לעולם ועד כענין שנאמר נחתוך אלהים לפרעה (שמות
ו') ולמה בשביל ששכר מישור שבת מלכותך שמשפטיך אמת וראוי אהה למלך: (ח) מצינך

מאיר תהלות

יורה עליו הכפל ואפשר שרמו אל יפה תואר ויפה מראה וזה בא מבני אדם כי אם האב
והאם יפס הבנים דומים אליהם כי ע"כ לקחו להם בני האלהים נשים מכל אשר בחרו
וארז"ל רוב הבנים דומים לאחי האם. הולך חן בשפחותיך וזה ברכת האל שברכו אלהים
לעולם המנהיג הטבע. אמנם חגור החרב על ירך הגבור הוא מעלה מן המעלות וזו היא
הודו והדרו של אדם ע"ד חנו לה מפרי ידיו וכו' כי אין דבר פרי ידיו של אדם כי אם יראת
שמים ועליו אמר אשה יראת ה' היא תהלהל חנו לה מפרי ידיו אמנם פירש כי לא כל
חוגר חרב ולוחם מלחמה בעל מעלה עד שהוד והדר ישו עליו רק אותו שאמר היוני לוחם
מלחמה של מלוא וזהו והדרך ללח רכב על דבר אמת וענוה לרק כי לא ילא ללכא כי אם
להעמיד אמתה של תורה או דבר ענוה ולדק וזו היא הגבורה האמתית והדר המעלה.
חציך שנונים אמר כי כשם שהוא בעל מעלת הגבורה גם העמים אשר תחתיו והם לבאותיו
ולגיונותיו גם הם שנונים בעלי מעלה בעלי משנה והם הראויים שיעשה גם על ידם כדבריהם
מי האיש הירא מעבירות שבידו ובשאר עושים לו גם והמשיל אנשי הלכא בכאן לחלים ע"ד
שאמר כחלים ביד גבור כן בני הנעורים. ואפשר כי לבן העיל בם הכתוב לשון שברות
אשכנז חזי מדם כי באדם מדבר וכשם שנקראו שניך בשר השירים ופי' הכתוב חציך
שנונים והם מעטי העמים אשר תחתוך. יפלו אלה החלים יפלו בלב אויבי המלך הזה. כסאך
אלהים הרי נתבאר זה העלך ביופי אשר מבח בשר ודם ובחן הטבעי ובמעלה האנושים

בית לוי

עליו שהוא עט סופר מהיר: (ג) על כן כמו על כי מעה הפסיק: (ז) שבת מישור. יחמר ה' סימס
וי"מ כמו לכן: (ד) והדרך. עטם הכפל לאמת והו' הסינה כי כן דרך המליצה למעט ביוחסים:
מני

שִׁשְׁיִן שִׁשְׁיִן מַחֲבִירָה : מ מר ואֶהְיֶה קָצִיעוֹת פֶּל
בְּגִדוֹתֶיהָ מִן הַיְכָלִי שֶׁנִּי שִׁמְחוּהָ : י בְּנוֹת
מַלְכִּים בִּיקְרוֹתֶיהָ נִצְבָּה יִשְׁנֶה לִימִינָהּ בְּכַתֵּם אֹפִיר :
י"א שִׁמְעִי בַת יִרְמְיָה וְהִנֵּי אֲזַנְךָ וְשִׁבְחִי עִמָּךְ וּבֵית
אֲבִיךָ : יב וַיִּתְּאוּ הַמֶּלֶךְ יִפְגֹּךְ כִּי הוּא אֲדֹנֶיךָ
בְּגִדוֹתֶיךָ וּסְרוּתֶיךָ מִהַכְּפָרִים וּמִרְחִימִים רִיחַ עֶרֶב : מן היכלי שן מני שמחוך. יותר מהיכלי

שן משבחים ההיכלות המהוקקים לך בגן עדן לשמחך בהם : שן. איבוייראל בלעז : מני
שמחוך. היכלות אשר ממני הם שמחוך הנוהגים שכך : (י) בנות מלכים. יכו מבקרות
אוחך כענין שנאמר ושרותיהם מיניקותיך (ישעיה מ"ט) : ביקרותיך. קו"ף דגש לפי שהוא
לשון בקור. ואף על פי שכתוב יו"ד לפניה רחמי בנקור רבינו סעדיה חביה זו
סדורה עם מי נתן למשיסה יעקב (שם מ"ב) שכתוב בו יו"ד והסמך מודגש. ומנחם
חברו לשון יקר כמו (חובב כ"ח) בשוהס יקר (סא"ה) : שגל. מלכה כמו (נחמיה ז') והשגל
יושבת אלול (דניאל ה') וישתון בהון מלכא ורברבטיה שגלתה ולחנתה. אשתך תחילת
לימייך : בכתם אופיר. בקצות עדי זהב הבא מאופיר : (יא) שמעי בת וראי. שמעי כנסת
ישראל וראי דרך הטוב : והני אינך. לתורה : ושכחי עמך. הכותים שאת גדולה ביניהם.
ובית אביך. עכו"ם שעבדו אבותיך בעבר הגהר : (יב) ויתאו המלך יפך. ואם תעשה כן

מאיר תהלות

עיינית ומעשית ובגלחון הש"י ובכן אושר בזה הוא אושר אלהי בלי ספק ועכ"א שכתבא כסא
אלהים כי שבת מיסור ש"מ. או ירמוז כי ימלך על המלאכים כדבריהם בנושא ממלאכי
השרת וכדרך שאמרו בשלמה בתחלה מלך על העליונים שנאמר וישב שלמה על כסא ה'
ואחר כך למלך על ישראל וא"כ יעשו המלאכים כסא למלך המשיח והוא כסא עולמי לא
כסא של שלמה שהיה עובר וזה יחייב מפני ששבת מיסור שבת מלכותך כי ביושר יאמר
לו שבת המלכות להיות בן דוד בן יהודה ומפני שהמדת יושר מעלתו יותר משלמה כמ"ס
אהבת לך ושמע רשע מה שלא עשה שלמה כי לעת זקנת שלמה לא הרחיק ולא שנא רשע
וגם כן הגיעה לו זאת המעלה והשמחה יותר מחביריו והם אבותיו או שם אלהים זה בא
בכאן בלשון קריאה ואמר אחי אלהים עתה כסאך עולם ועד מפני ששבת מיסור שבת
מלכותך כי עתה זה האיש הושב על כסאך במקומך הוא אלהים עולם ועד. מור ואהלות
וכו' ולפי שער פה ידבר ביופי והסן הטובני ובמעלה האנושית ובפרט בחכמה והגבורה עוד
כלל המעלה באומרו בו ואהלות קליעות כל בגדותיך. הגה הבגדים נתפרסם שמש על אחרי
המעלות יהיו בגדיך לבנים וכיוצא אמר פה כי כל מדותיו נועפות מור ואהלות קליעות
ואין בשמים עוד למע שהקליעה מין נמצא בים ואהלות מין אילן בארץ והמור מין נמצא
בחי ואין מין נמצא מאלה ואמר כי מדותיו נתבשרו מכל מיני בשם ולפי שהורגל לתקן
לבשרים מגדלות כסף או מעשה שן לשמור אותם בתוכם כמ"ס מגדלות מרקחים אמר מן
היכלי שן כי הם דומים להיכל הבשרים ואמר מני שמחוך להיות השמחה עדי למעלה שאם
בית לוי

(ט) מני. ביו"ד נוספה לנוסח הכהן : (י) ביקרותיך. שרשו יקר מל' הבן יקר ל' (ירמיה לא) : שגל. מלכה
כמו והשגל יושבת אלול (ירמיה ז) עשה השם אמר
הרד"ק וי"ל ל' שהיא מיוחדת תמיד למשכבו (מן
ישלגלה). והאחרות באות אליו לפתים ידועים כשקרא
עכ"ל כי כינוי בזה לא יהיה שם נגזר בלש"ק :

בכתם אופיר. שם כהם אינו כינוי לזהב דוקא
כ"א לכל דבר יקר ונחשב כלומר הדבר החשוב הבא
מאופיר וזהו הזהב כענין כמו שגראף חס' (מלכים
א') : (יא) בת. ל' גדולה ויהם שאינה שפחה או
אמה כ"א גבירה ובה חורין : וראי. והבני :
(יב) ויתאו. ע"ס הוא"ו למשובת החנני ב' במעשה
לוי

יחלו המלך שהקב"ה
לנוי מעשיך: (יג) וכן
לך במנחה פניך יחלו.
כמו (שמות ל"ב) ויחל
משה. ובשכר זה תזכו
שיביאו לך אשכרים ודורון
אוחס שהם עכשיו עשירי
עם: (יד) כל כבודה בת
מלך פנימה וגו'. אוחס
שכל כבודם חלוי בהם
והם כנסייה של מלך אשר
נהנו עלמם בלגיות

והשתחויו לו: יג ובת צר במנחה פניך יחלו
עשירי עם: יד כל כבודה בת מלך פנימה
ממשפחות זהב לבושה: טו לרקמות תובל למלך
בתורות אחריה רעותיה מוכאות קד: טז תובלנה
בשפחות וגיל תבואינה בהיכל מלך: יז תחת
אבתיך יהיו בניה תשיתמו לשירים בך הארץ:
יח אזכירה שמה בך דר ודר עד בן עמים יהודוך
לעולם ועד:

ענה בגדיהם חשובים ממעלות זהב של כהנים גדולים. מעלות קאשטנא"ש בלעז:
(טו) לרקמות תובל למלך. בבגדי רקמה יביאו מנחה למלך על כל הארץ. רקמות
אזכורין בלעז. וזה שנא' והביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה וגו' (ישעיה ס"ו):
בהלות אחריה רעותיה. מן עכו"ם ילכו אחריהם כענין שאמר (זכריה ח) והחזיקו בכנף
איש יהודי וגו' לאמר כלכה עמדה כי שמענו אלהים עמדם: מוכאות לך. כלפי הקב"ה
אמרו המסור: (יז) תחת אבתיך וגו'. לכל אחד מישראל אמר: (יח) אזכירה שמך.
כלפי הקב"ה אמרו המסור:

מאיר תהלות

לא ישמח בעליה בפעולותיה אינו מעולה. בנות מלכים. ענה הפליג במעלת הכבוד שלו
בין בניהו בין במדינתו ואמר כי עם היות לו אשה נאה וחסודה יושבת לימינו גדול כבודו
כ"כ שבנות מלכים יקרו היכלו על האופן שיאמר והוא כי בת לור עם היות לור המעטירה
בכל מיני כבוד הנו' על פי יחזקאל כו שם יזכיר איך כל יושבי הבבל ישימו לפתחה כ"א
בסחורתו וז"ש כמדבר אל בת לור עם היות שבמנחה פניך יחלו עשירי וגדולי עם כדברי
יחזקאל ומה היא המנחה כל כבודה בת מלך פנימה וכו' תבאנה לעמוד לפני בת לור עם
כל זה לשרת את זה המלך את בת לור לרקום בגדי רקמה תובל את בעלמך והבתולות
הבנות מלכים הנו' שהביאו שר המביאים לה גם הנה אחריה רעותיה המוכאות לה תובלנה
למלך לא בהכרח רק בשפחות וגיל לבד לרקמות לרקמות ולטבחות הבואינה מדעתם בהיכל
מלך לא למשכן ח"ו והראיה שיושבות בלן יחד בהיכל מלך ונלכה שגל לימינו בכתם אופיר,
וזה יורה על גודל כבודו אשר לא קם כמוהו וכו' נבדל גם כן משלמה כי הוא למד אותן
עליו אלופות. גם שפה אמר על השגל שמעי בת וראוי והטוי אונך ושכחי כי היא משאר
אומות תשכח את עמה ואת אלהיה ואז יחלו המלך יפיה לא כמעשה בת פרעה כל זה יעיד
על כבוד ביתו כמו שער פה דבר מכבוד וגדול מעלת נפשו ענה ידבר בהנהגתו המדינית
ואמר תחת אבתיך רלה מ"ש אותו חכם לבעל הסעודה ממל האילן במה אזכרך אמר כי
זה המאמר לא הפסק מעלתו מבניו לעולם כאשר נפסקה לפנים אלא כל נטיעותיו יהיו
כמוהו וזה תחת אבתיך וכו' השימו לבשרים כמוהו ואם לא הפסק המעלה לעולם ימשך
שנוכירה שמך בכל דור ודור ולזה יקראו העולם אושר ולבעליו מאושר וזה על כן עמים יהודוך
לעולם ועד והוא אושר והלול מדיני. גם אפשר שיאמר שלחית מוכרת החסידים מעשיהם כי

בית לוי

לוי: (יג) לור. שם עיר הסמוכה לארץ ישראל יחלו. מ' ויחל משה (שמות לב): (טו) לרקמות.
על לך נטיעות מערבית: פניך. פנים של רצון: כמו לרקמות:

מו (ה) ער עלמות.
שם של
כלי שיר דו"ס (ה' ט"ו):
(ג) בהמיר ארץ. לעתיד
לכא ביום שנאמר הארץ
כבד תבלה (ישעיה
נ"א), ראו בני קרח נם
שנעשה להם שנבלעו כל
סביבותיהם והם עמדו
באור ואמרו לישראל
ברוח הקודש שדונמת

מו * למנצח לבני קרח על עקמות שיר: ב אלהים
לנו כהמסע ועזר עזרה בצרות נמצא מאד:
י ער בן לא נירא בהמיר ארץ ובמוט הרים בלב
ימים: י יחמו יחמרו מימיו ירעשו הרים בגאותו
סלה: ה נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים קדש
מושבי עריו: י אלהים בקרבה בר תמוט יעזרה
אלהים לפנות בקר: י חמו גוים ממוט ממקלות
הנם הזה יהא עשוי להם לעתיד: (ד) יחמו יחמרו מימיו. יגרשו רפש וחומר וטיט כמשפסס,
ומנחם חבדו כמו מעי חממרו (איכה ב') דגזירו' בלעו: ירעשו הרים בגאותו. של
הקב"ה המזכר בראש המזמור: (ה) נהר פלגיו. שיסרויטיל"ש בלעו: נהר. בן עדן:
(ו) לפנות בקר. לקץ הגאולה: (ז) חמו גוים. לשון הומה: תמוג. תמס כן פחד מנחם
וכן (שמות ט"ו) תמוגו כל יושבי כנען וכן תמוג לב (יוחאל כ"א). אבל דוגש פחד אוחס

מאיר תהלות

לכן חין עושין ליון על קבורתם לב"א שבניו יהיו מזכרת אבותיו כי הם יזכרוהו בעד מעשיו
כמו שנמשך הכתוב מיד מזכר שמך וכו' ואם נציין לג"פ אלהים שנכתבו בזה הסדר נבין
כי הא' משפט על הדברים הטבעיים והב' על הבחיריים עיוניים ומדיניים. והג' על
הנלחמו המדיניים כאשר יתבאר בע"ה כפי מקומו במעט עיון:

מו **למנצח** לבני קרח על עלמות שיר אלהים לנו מחסה ועוז. פה הודיע ב' דברים
הלא המה אם הא' שזה שראינו מאורעות רעות אם מפאת הטבע אם מיד
בשר ודם לשאר הארעות ולשאר אומות ולא לארץ ישראל ולעמה בא הכל מהמנהיג אותם
יתברך שמו ולא מלך אחר. והשני שהוא יתברך עם היותו השומר והמגין באמור הוא עלמו
החלחל וסבת הרעות ההמה בשאר הארעות ואומות. ובאלו יאמר שהחלחלה ראשונה ילחו
שני ההפכים כמו שאר הארעות שביאר זה המושכל בזהו לה' בני אלים ואיוז בגם את הטוב
נקבל מה' וכן בזה' נתן וה' לקח. ובביאור הדרוש הראשון אמר אלהים לנו מחסה ועוז
יראה מחסה ומגין מן הרע ועוז להרע לאויב ועם היות שלא בכל שעה ובשעה הוא קרוב
כי לא חיש אל חמסם בלרות ממלאהו מאד אם מפני רחמנותו כי הבט אל עמל לא יוכל
ואם מפני שש"י הצרה נבין עלמנו אליו מאד כי לריך הכנת מקבל. ואפשר שמחסה הוא
מרעש הארעות שיזכיר ודומיהם ועזרה בלרות נגד רגשת האויבים שיזכיר גם יאמר כי ע"י
מה שינלכו מן הנרות אז יתגלה ויתבאר מציאותו מאד סוף דבר הדרוש הוא כי לפי שהוא
שהוא ית' מחסה לו ע"כ לא נירא ממקרי הטבע כרעש הארעות וכדומה כמו שיראו שאר
הארעות והראיה שאמר הכתוב ונסתם כאשר נסתם מפני הרעש בימי עזיה מלך יהודה
נראה כי אותו היה דבר זר ומוכר לעד הרי שעל דרך נם מפני שהוא ית' לנו למחסה ועוז
לא נירא שארלנו תמיר מקומה במוט הרים בלב ימים כי בהמות ימים ובחמר מים רבים

בית לוי

ולזה יהיה גם טעם נמצא מאוד להרבה פעמים:
(ג) בלב ימים. אל לב ימים כמו מי ועלם בשר ה'
(לעיל כד): (ד) יחמרו. מענין חמרים חמרים:
(ו) נהר. משל אל הולחה כמו בהסתר והולחט הם
משל אל הצרה: (ז) חמו. גם משו נם נתן פירושם
ב'ל

מו (ב) **מחסה** כחסף החי"ת ויש מחסה בזה
החי"ת והבדל שבניהם בהבדל
מלוה בחי"ק למלוה כפתח: עזרה. והי"א להקבצה
כי בן השיר הננייה שהיא מלרע: מאוד. המלה הזאת
מורה תמיד על ריבוי הדבר הן בכמות הן באיכות